

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/14/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614206145
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6614206145.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej, členiek senátu JUDr. Aleny Križanovej a JUDr. Miriam Sninskej, v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s.r.o., so sídlom Nagano Office Center so sídlom Politických väzňov 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi S. O., narodený XX.X.XXXX, O. XXX/XX, XXX XX S., zastúpenému JUDr. Elenou Matulovou, advokátkou so sídlom Železničná 5, 987 01 Poltár, o zaplatenie 612,06 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 12C/64/2014-117 zo dňa 25. septembra 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 12C/64/2014-117 zo dňa 25. septembra 2014 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu vo výške 612,06 Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 676,11 Eur od 22.07.2009 do 30.08.2011, čo predstavuje sumu 1 301,51 Eur, zo sumy 657,91 Eur od 31.08.2011 do 30.10.2011, čo predstavuje sumu 100,33 Eur, zo sumy 646,71 Eur od 31.10.2011 do 17.11.2011, čo predstavuje sumu 29,10 Eur, zo sumy 634,81 Eur od 18.11.2011 do 12.12.2011, čo predstavuje sumu 39,68 Eur, zo sumy 622,91 Eur od 13.12.2011 do 11.01.2012, čo predstavuje sumu 46,72 Eur, zo sumy 612,06 Eur od 12.01.2012 do zaplatenia, a 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 676,11 Eur od 25.11.2009 do 30.08.2011 čo predstavuje sumu 71,69 Eur, zo sumy 657,91 Eur od 31.08.2011 do 30.10.2011, čo predstavuje sumu 6,60 Eur, zo sumy 646,71 Eur od 31.10.2011 do 17.11.2011, čo predstavuje sumu 1,91 Eur, zo sumy 634,81 Eur od 18.11.2011 do 12.12.2011, čo predstavuje sumu 2,61 Eur, zo sumy 622,91 Eur od 13.12.2011 do 11.01.2012, čo predstavuje sumu 3,07 Eur, zo sumy 612,06 Eur od 12.01.2012 do zaplatenia, a zmenkovú odmenu vo výške 1/3% zo zmenkovej sumy vo výške 2,25 Eur a trovy konania vo výške 36,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 302,64 Eur.

V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že navrhovateľ návrhom na uplatnenie pohľadávky v súlade s článkom 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007/ES, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy a príslušenstva na tom skutkovom základe, že navrhovateľ ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 31.3.2009 so zmenkovou sumou 676,11 Eur a zaviazal sa k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 22.7.2009. Indosovaná zmenka je vista zmenka opatrená doložkou „ na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Do textu zmenky bol počítaný záväzok odporcu zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 22.7.2009. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil sumu 64,05 Eur, a to na zmenkovú sumu a na úroky uhradil 0,-Eur. Zmenková listina je opatrená

doložkou „ bez protestu“. Navrhovateľ ako písomné dôkazy na podporu svojej pohľadávky predložil originál zmenky, výpis z obchodného registra navrhovateľa a plnomocenstvo pre právneho zástupcu, vrátane osvedčenia na registráciu na daň z pridanej hodnoty. Súčasne uviedol, že nechce aby sa nariadilo pojednávanie. Súd zaslal odporcovi kópiu tlačiva (návrhu) na uplatnenie pohľadávky spolu s vyplneným „ C“ tlačivom na odpoveď. Odporca zásielku prevzal dňa 29.5.2014, pričom v stanovenej lehote vyplnené tlačivo „C“ súdu doručil a uviedol v ňom, že pohľadávku neakceptuje a žiada, aby súd vo veci nariadil ústne pojednávanie z dôvodov, že sa chce brániť. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 22.7.2014, na ktoré sa navrhovateľ nedostavil, ospravedlnil svoju neúčasť, pričom v písomnom vyjadrení uviedol, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkovo - právny vzťah. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy a nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Zároveň uviedol, že odporca vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky.

Odporca na pojednávaní prostredníctvom svojej právnej zástupkyne poukázal na prekážku rozhodnutej veci v zmysle § 159 ods. 3 O. s. p., nakoľko už v predmetnej veci bol vydaný rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 23124/2009 zo dňa 21.1.2010. a taktiež vzniesol námietku premlčania, nakoľko mal za to, že zmenka bola vydaná 31.3.2009, pričom jej splatnosť bola 4 roky a návrh bol podaný v apríli 2014, teda po uplynutí premlčacej doby. Predmetnú zmenku mal navrhovateľ predložiť na platenie do 31.3.2013 a začala plynúť jednoročná premlčacia lehota, ktorá uplynula 31.3.2014 a keďže návrh bol podaný 17.04.2014 bol podaný po uplynutí premlčacej lehoty. Odporca v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 3.9.2014 poukázal na to, že predmetná zmenka bola vystavená ako zabezpečovací prostriedok z poskytnutého úveru, ktorý má povahu spotrebiteľského úveru. Pôvodne bola zmenka vystavená spoločnosťou POHOTOVOST s.r.o., ktorá ju následne indosovala na navrhovateľa, ako zahraničnú právnickú osobu. Základný právny vzťah medzi pôvodným majiteľom zmenky a odporcom má teda spotrebiteľskú povahu. Predložená zmenka zabezpečuje hlavný záväzkový vzťah, ktorým bola Zmluva o úvere číslo XXXXXXXX uzavretá medzi odporcom, ako dlžníkom a spoločnosťou POHOTOVOST s.r.o., ako veriteľom, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 350,-Eur. Odporca tvrdil, že zmenka bola vystavená v rozpore so zákonom a keďže zmenka bez ohľadu na jej abstraktnosť je právnym úkonom, každý právny úkon, ktorý odporuje zákonu je absolútne neplatným právnym úkonom, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd v rámci občianskeho súdneho konania prihliadne ex offo. Odčlenenie zmenkového abstraktného vzťahu od spotrebiteľského vzťahu nie je možné. Odporca tiež považuje Dohodu o vyplnení zmenky za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Taktiež namietol, že údaj o splatnosti zmenky je neurčitý údaj, resp. zakotvuje splatnosť postupnú a v zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. sa takáto zmenka považuje za neplatnú. Z uvedených dôvodov považoval odporca návrh navrhovateľa za nedôvodný a žiadal ho zamietnuť.

Okresný súd v rozsudku ďalej uviedol, že keďže zmenka bola odporcom, ako vystaviteľom podpísaná na zabezpečenie peňažného záväzku, ktorý mu vznikol ako dlžníkovi zo Zmluvy o úvere, ktorú uzatvoril s veriteľom, spoločnosťou POHOTOVOST, s.r.o. na sumu 350,-Eur, súd sa oboznámil s Zmluvou o úvere. Po jej preskúmaní mal za to, že odporcovi, ako dlžníkovi bol poskytnutý úver za účelom zamestnania. Uvedená skutočnosť vylučuje použitie ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého § 3 ods. 2, uvádza, že spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. K vznesenej námietke premlčania súd konštatoval, že premlčacia doba môže začať plynúť až odo dňa splatnosti zmenky, nie od momentu jej vystavenia. V danom prípade mal súd za preukázané, že zmenka bola vystavená dňa 31.3.2009 so splatnosťou „ na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, čo predstavuje prípustnú modifikáciu lehoty na predloženie zmenky k plateniu v zmysle § 34 ods. 1 tretia veta Zákona zmenkového a šekového. Najneskôr nastala teda splatnosť zmenky 31.3.2013 a od tohto dňa začala plynúť v zmysle § 70 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového premlčacia lehota, ktorá je 3 ročná, a teda uplynie 31.3.2016. Keďže návrh navrhovateľa bol podaný na súd dňa 17.4.2014, súd mal za to, že nebol uplatnený po premlčaní. Tiež uviedol, že preukázanie skutočnosti, že splatnosť zmenky nastala skôr, teda že aj premlčanie uplatneného nároku zo zmenky nastalo, je v danom prípade na strane odporcu.

K obrane odporcu, že v danom prípade je prekážka res iudicata súd uviedol, že Rozhodcovský rozsudok, ktorý bol ako exekučný titul uplatnený v exekučnom konaní proti odporcovi, ako povinnému je nulitným právnym aktom, ktorý nevyvoláva žiadne právne účinky a je nutné na neho pozerieť akoby neexistoval. Súd sú povinné prihliadať na neplatnú rozhodcovskú doložku a vyvodiť záver, že rozhodcovský

rozsudok vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky je nulitným právnym aktom majúcim účinky paktu. Neexistujúci právny akt teda nemôže zakladať prekážku res iudicata. Okresný súd tiež nesúhlasil s názorom odporcu, že zmenka predložená navrhovateľom je neplatným právnym úkonom, pretože bola vyplnená v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože presahovala maximálnu zmenkovú sumu v zmysle tohto zákonného ustanovenia. Uviedol, že vyplnenie zmenky v rozpore s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. však nespôsobuje neplatnosť zmenky, ako cenného papiera.

Súd ďalej uviedol, že v danej veci je predmetom konania uplatnenie práv zo zmenky predloženej navrhovateľom. Zdôraznil, že predmetom sporu nie je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ale nárok zo zmenky, ktorá indosáciou charakter zabezpečovacej zmenky stratila a nadobudla charakter zmenky na platenie. Poukázal na ustanovenie § 17 Zákona zmenkového a šekového, ktoré vyjadruje zásadu abstraktnosti zmenkových záväzkov, čo znamená, že v prípade zmenky ide o záväzky celkom oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k jej vzniku, čo platí aj pre zmenky zabezpečovacie. Dlžník preto nemôže namietat voči povinnosti zaplatiť zmenku, ktorá vyplýva z jeho pôvodného vzťahu s POHOTOVOSTOU s.r.o., a to práve z toho dôvodu, že došlo k jej indosácii. Z ustanovenia § 17 Zákona zmenkového a šekového jednoznačne vyplýva prekážka prenesenia kauzálnych námietok na ďalšieho nadobúdateľa zmenky, ktorým je navrhovateľ, čo je práve dôsledkom abstraktnosti a nespornosti záväzku zo zmenky. Táto prekážka môže byť prelomená len v tom prípade, ak dlžník zo zmenky preukáže, že nový majiteľ nadobudol zmenku nepoctivo. Odporca však ako dlžník zo zmenky žiadne kauzálne námietky nevzniesol, teda nedošlo k prelomeniu základnej zásady obsiahnutej v § 17 Zákona zmenkového a šekového. Súd ďalej konštatoval, že predložená zmenka je zmenkou platnou, pričom odporca na svoju obranu neuviedol žiadne skutočnosti, ani nepredložil súdu žiadne dôkazy, z ktorých by vyplynulo, že posledný majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na škodu dlžníka. Z uvedených dôvodov súd návrhu navrhovateľa vyhovel.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal navrhovateľovi, ktorý bol v konaní úspešný trovy konania vo výške 36,50 Eur za zaplatený súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia vo výške 302,64 Eur.

Proti rozhodnutiu okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie odporca a navrhol, aby odvolací súd návrh navrhovateľa zamietol v celom rozsahu z dôvodu vystavenia zmenky v rozpore s dobrými mravmi na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky a predmetnú zmenku vyhlásil za neplatnú a nevykonateľnú, alebo alternatívne aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 47,88 Eur.

Odporca v odvolaní uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň súd dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu. Zdôraznil, že podal vyjadrenie podľa čl. 5 ods. 2 a 3 Nariadenia na tlačive „C“, v ktorom neakceptoval pohľadávku, žiadal nariadiť pojednávanie, aby sa mohol proti nároku navrhovateľa brániť a toto jednoznačne považuje za námietky proti povinnosti zaplatiť zmenku. Záväzok odporcu zo zmenky vznikol v súvislosti so zmluvou o úvere, pričom úver bol poskytnutý fyzickej osobe, ako spotrebiteľovi. K všeobecným obchodným podmienkam úveru, najmä k bodu 17 ohľadom Dohody o vyplnení zmenky uviedol, že takéto dojednanie má nepochybne charakter nekalej zmluvnej podmienky, je značne v neprospech spotrebiteľa, teda odporuje dobrým mravom a zákonnej úprave obsiahnutej v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zmluvné dojednanie o vyplnení zmenky za stavu, že ide o spotrebiteľský vzťah a ktoré zmluvné dojednanie mení vzťah medzi účastníkmi zo zmluvného dojednania na vzťah zo zmenky, ktorý nie je zásadne kauzálny a nepožíva žiadnu ochranu spotrebiteľa, treba považovať za neprijateľné a tým podľa Občianskeho zákonníka za neplatné, pretože takéto dojednanie vyznieva výrazne v neprospech spotrebiteľa a sleduje cieľ obísť právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Odporca v konaní vzniesol námietku proti vyplneniu zmenky, pretože podľa § 4 ods. 6 a 7 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v čase uzatvorenia zmluvy v súvislosti s poskytnutím úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť sľub zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Keďže výška úveru bola 350,-Eur, príslušenstvom v rámci zmenkovej sumy mohla byť maximálne suma vo výške 105,-Eur, teda 30 % istiny poskytnutého úveru, a teda maximálna zmenková suma

pozostávajúca zo spotrebiteľského úveru a príslušenstva mohla byť maximálne vo výške 455,-Eur. V danom prípade však zmenková suma v čase vyplnenia zmenky bola výške 676,11 Eur, teda presahuje maximálnu zmenkovú sumu upravenú ustanovením § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. Zároveň odporca tvrdí, že posudzovanie základného vzťahu má veľký význam, lebo odporca ako spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi zmenky námietky a to tie, že k indosácií došlo na jeho škodu a tiež podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy a zmenky. Nový majiteľ nadobudol zmenku nepoctivo, čím dochádza k prelomeniu prekážky uvedenej v § 17 Zákona zmenkového a šekového. Odporca tiež uviedol, že úverová zmluva neobsahuje údaj o RPMN, teda ju treba považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Keďže exekúcia č. 5Er 88/2010 bola zastavená, nový majiteľ - navrhovateľ konal pri nadobúdaní zmenky nepoctivo a na škodu odporcu, lebo zmenku nadobudol len preto, aby zbavil odporcu, ako dlžníka možnosti vzniesť voči pôvodnému majiteľovi kauzálne námietky. V tomto prípade bola zmenka prevedená na iného majiteľa a z uvedeného je zrejmé, že nadobúdateľ zmenky - navrhovateľ pri jej nadobúdaní konal v zlej viere, alebo sa previnil aspoň hrubou nebanlivosťou. Odporca tiež tvrdí, že zmenka bez ohľadu na jej abstraktnosť je právnym úkonom a každý právny úkon, ktorý odporuje zákonu je absolútne neplatným právnym úkonom, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd v rámci občianskeho súdneho konania prihliadne ex off. Navyac odčlenenie zmenkového abstraktného vzťahu od spotrebiteľského vzťahu nie je možné, pretože právo v spotrebiteľských vzťahoch bolo použitím zmenky regulované a obmedzené.

Odporca v odvolaní uviedol, že vzhľadom na to, že ide o konanie, ktoré sa týka indosovanej zmenky, ktorá je formálne bezchybná, odporca žiada súd, aby predložil prejudiciálnu otázku Európskemu súdu v znení: „ Či sa má v článku 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a článku 4 smernice Rady 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, vykladať v tom zmysle, že jej odporuje právna úprava členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach z indosovanej zmenky, neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania ex offo preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky a tiež prípadné porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla“. Podľa názoru odporcu je tiež otázne, či ide v danom prípade o konanie s nízkou hodnotou sporu.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne uviedol, že súdu predložil ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy aj príslušenstva. Voči forme aj obsahu zmenky zo strany odporkyne neboli vznesené žiadne námietky. Ďalej vo vyjadrení poukázal na ust. § 17 zákona zmenkového a šekového, z ktorého jednoznačne vyplýva prekážka prenesenia kauzálnych námietok na ďalšieho nadobúdateľa zmenky, ktorým je navrhovateľ, čo je práve dôsledkom abstraktnosti a nespornosti záväzku zo zmenky. Táto prekážka môže byť prelomená len v tom prípade, ak dlžník zo zmenky preukáže, že nový majiteľ nadobudol zmenku nepoctivo. Podľa zákona zmenkového a šekového bol súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej splatnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia ani jej prípustnosť. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a uplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania, a to vo výške 39,84 Eur bez DPH za vyjadrenie k odvolaniu a 8,04 Eur bez DPH režijný paušál.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací prejednal odvolanie v rozsahu podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že odporca vystavil blankozmenku, ktorú ako vystaviteľ riadne podpísal. Identifikoval sa ako fyzická osoba, nie ako podnikateľ. Na zmenke je uvedené číslo zmluvy, záväzok odporcu zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. zmenkovú sumu. Zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkového úroku pri vystavení zmenky neboli vyplnené. Doplnil ich pôvodný majiteľ zmenky. Zmenka bola vystavená ako zmenka na videnie splatná v sídle pôvodného majiteľa zmenky s tým, že na zmenke bolo určené na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená bez protestu. Na rubovej strane zmenky je uvedený indosament, ktorým bola zmenka prevedená z pôvodného vlastníka zmenky na navrhovateľa.

Prvostupňový súd zaslal odporcovi tlačivo C tlačivo na odpoveď. Odporca súdu doručil vyplnené tlačivo C, v ktorom poprel oprávnenosť uplatneného nároku a žiadal vytýčiť pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.07.2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej Nariadenie) európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods.2 Nariadenia po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 5 ods.3 Nariadenia odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty, a zašle ho späť súdu alebo tribunálu, alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

Podľa čl. 5 ods.6 Nariadenia akákoľvek protipohľadávka, ktorá sa má podať na vzorovom tlačive A, a akékoľvek príslušné podporné dokumenty sa doručia navrhovateľovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia. Navrhovateľ je povinný odpovedať na akúkoľvek protipohľadávku do 30 dní odo dňa jej doručenia.

Podľa čl. 7 ods.3 Nariadenia, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa čl. I, § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Sb., Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov vo zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa ods. 2 cit. ust. úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa ods. 3 cit. ust. úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa čl. I, § 10 cit. zák., ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou neobstaranosťou.

Podľa čl. I, § 11 ods.1 cit. zák. každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I, § 17 cit. zák., kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa čl. I, § 34 ods. 1 cit. zák. je zmenka na videnie zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa čl. I, § 48 ods.1 cit. zák. majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa čl. I, § 75 cit. zák., vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Odporca v odvolacom konaní žiadal, aby súd položil Súdnemu dvoru EÚ prejudiciálnu otázku, ktorej znenie presne špecifikoval.

Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že vnútroštátna úprava zmenkového práva je natoľko komplexná a vyčerpávajúca, že konajúci súd nemá dôvod takúto otázku položiť. Rovnako by výsledok prejudiciálneho konania nebol pre prejednávajúcu vec relevantný.

Odporca v odvolaní navrhol, aby v odvolací súd predložil Európskemu súdному dvoru prejudiciálnu otázku, ktorej znenie presne špecifikoval.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločností o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej ZFEÚ) Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať predbežný nálezh o otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie.

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento súdny orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol.

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie.

Súdny dvor v rozsudku zo dňa 6. októbra 1982 vo veci CILFIT, C-283/81 v bodoch 9 a 10 odôvodnenia uviedol, že článok 177 ZEHS (teraz článok 267 ZFEÚ) nepredstavuje ďalší opravný prostriedok pre účastníkov konania pred vnútroštátnym súdom. Nepostačuje teda tvrdenie niektorého z účastníkov konania, že zo sporu vyplýva otázka výkladu práva Spoločenstva na to, aby bol dotknutý súd povinný usúdiť, že ide o otázku položenú v zmysle článku 177. Naproti tomu prináleží vnútroštátnemu súdu obrátiť sa na Súdny dvor prípadne i bez návrhu.

V druhom rade zo vzťahu medzi druhým a tretím odsekom článku 177 vyplýva, že súdy, na ktoré sa vzťahuje tretí odsek, majú rovnakú právomoc posúdenia ako všetky ostatné vnútroštátne súdy vo veci zistenia, či rozhodnutie o otázke práva Spoločenstva je potrebné na vydanie ich rozhodnutia. Tieto súdy teda nie sú povinné postúpiť im položenú otázku výkladu práva Spoločenstva, ak otázka nie je relevantná, to znamená v prípadoch, keď odpoveď na túto otázku, nech by bola akákoľvek, nemôže mať nijaký vplyv na vyriešenie sporu.

Súdny dvor môže v rámci výkonu právomoci výkladu práva Únie, ktorá mu je zverená v článku 267 ZFEÚ vykladať všeobecné kritériá používané normotvorcom Únie na účely definovania pojmu nekalá podmienka. V rámci konania podľa článku 267 ZFEÚ Súdny dvor nie je oprávnený uplatniť právne predpisy Únie na konkrétny prípad, ale môže sa iba vyjadriť k výkladu Zmluvy a aktov prijatých inštitúciami Únie (uznesenie Súdneho dvora zo dňa 16. novembra 2010, C-76/10, bod 60 a 79).

Odvolačný súd v zmysle vyššie uvedeného dospel k záveru, že otázka v znení ako ju navrhuje odporca, nie je pre rozhodnutie vo veci samej relevantná a nemá vplyv na vyriešenie sporu. Slovenská právna úprava zmenkového práva je kompaktná a za podmienok upravených v čl. 1 § 17 Zákona zmenkového a šekového umožňuje súdu preskúmať kauzu právneho vzťahu a vyhodnotiť jej dopad na povinnosť vystaviteľa zmenky zaplatiť zmenkovú sumu aj v prípade indosovanej zmenky. Pokiaľ zo znenia otázky vyplýva zmysel, že by v prípade, ak kauzálny vzťah má spotrebiteľský charakter, mal súd postupovať odlišne ako pri iných druhoch kauzálnych vzťahov, potom je nutné upozorniť, že zmenka je abstraktným právnym úkonom, oddeleným od dôvodov kauzy, pre ktoré je vystavená. V danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že polozenie prejudiciálnej otázky Európskemu súdnemu dvoru v znení, ako ju odporca v odvolaní navrhol, by nemalo vplyv na rozhodnutie vo veci samej, preto návrhu navrhovateľa nevyhovel.

Pokiaľ odporca namietal, že nie sú splnené podmienky na rozhodnutie vo veci samej, keďže o veci bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu, odvolací súd uvádza, že uvedené rozhodnutie neupravuje právne vzťahy medzi navrhovateľom a odporcom. Rozhodnutie Stáleho rozhodcovského súdu bolo vydané v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSŤ, s. r. o. proti odporcovi a netýkalo sa povinnosti odporcu zaplatiť zmenkovú sumu súčasnému majiteľovi zmenky, a preto nemôže tvoriť prekážku res iudicata. Rozhodnutie vydal subjekt, ktorý na to nebol oprávnený, preto takéto rozhodnutie nemôže mať atribúty vykonateľného rozhodnutia a nemohlo by založiť prekážku res iudicata ani za predpokladu, že by sa týkalo rozhodnutia v tej istej právnej veci (obdobne uznesenie NS SR sp. zn. 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16. 1. 2013).

Po zhodnotení skutočností zistených z predloženého súdneho spisu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci a na základe vykonaných dôkazov vec správne právne posúdil.

Prvostupňový súd správne zistil, že navrhovateľ si uplatňuje svoj nárok z indosovanej zmenky, ktorá bola v čase vystavenia blankozmenkou, do ktorej boli údaje o výške zmenkovej sumy a o začiatku úročenia dohodnutou zmenkou s úrokovou sadzbou doplnené prvým majiteľom zmenky. Zmenka bola následne indosovaná na súčasného majiteľa zmenky, ktorý je navrhovateľom v konaní. Platnosť zmenky ako takej odporca v konaní nenamietal a prvostupňový súd správne zistil, že zmenka obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti v zmysle čl. 1 § 75 Zákona zmenkového a šekového. Pokiaľ dlžník sám vystavil zmenku, v ktorej pri vystavení uviedol výšku dohodnutého zmenkového úroku 0,25 % denne, týmto právnym úkonom sa zaviazal pre prípad nespĺnenia svojej povinnosti splatiť zmenkovú istinu pri predložení majiteľovi zmenky aj výšku zmenkových úrokov 0,25 % denne. Túto výšku nedopisoval do zmenky prvý majiteľ zmenky ani iný majiteľ zmenky, dohodnutá výška zmenkového úroku ako sankcie pre prípad nezaplatenia zmenkovej sumy bola súčasťou vystavenej zmenky, a teda vystaviteľ svojím podpisom na zmenke túto povinnosť na seba dobrovoľne prevzal. Odporca v priebehu prvostupňového konania a tiež v odvolaní poukazoval na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere uzavretej medzi dlžníkom a prvým majiteľom zmenky. Vzhľadom na skutočnosť, že zmenka je abstraktným právnym úkonom oddeleným od dôvodov (kauzy), pre ktoré je vystavená, prvostupňový súd po zhodnotení úverovej zmluvy dospel k záveru, že zo zmluvy o úvere vyplýva, že finančné prostriedky boli odporcovi poskytnuté na výkon zamestnania, preto podľa ust. § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. nebolo na danú vec možné aplikovať ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch a príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa a vec bola posúdená, ako právo vyplývajúce zo zmenky.

Predmetom tohto konania nie sú nároky spotrebiteľa zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, a preto ani nebol dôvod posudzovať platnosť tejto zmluvy a skúmať, či táto zmluva obsahuje prijateľné podmienky tak, ako je uvedené v odvolaní odporcu.

Predmetom konania je uplatnenie nároku zo zmenky. Správne okresný súd poukázal na to, že ak bola zmenka prevedená na iného majiteľa tak, ako je tomu v prejednávanej veci, musí dlžník preukázať, že nový majiteľ bol pri nadobudnutí zmenky v zlej viere, alebo že sa previnil aspoň hrubou nedbanlivosťou. Podľa názoru okresného súdu dlžník nepreukázal, že nový majiteľ zmenky konal pri nadobúdaní vedome na jeho škodu a nepodal relevantné námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k navrhovateľovi a ani zo záväzkovo-právneho vzťahu, ku ktorému sa zmenka viazala.

Odporca v konaní namietal, že zmluvné dojednanie o vyplnení zmenky je neprijateľnou a neplatnou zmluvnou podmienkou. Podľa jeho názoru dohoda o vyplnení zmenky je neplatná. Prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí správne uviedol, že v prejednávanej veci došlo k zmene majiteľa zmenky s tým, že navrhovateľ, ako indosatár nenadobudol práva a povinnosti svojho predchodcu, ale právo zo zmenky. Pokiaľ odporca vznáša námietku, že pôvodný majiteľ vyplňal zmenku na základe neplatnej dohody o vyplnení zmenky, mohol by tak urobiť výlučne za predpokladu vznesenia dôkazného bremena po vznesení námietky v zmysle čl. I § 10 Zákona zmenkového a šekového, podľa ktorého ak blankozmenka nebola vyplnená tak, ako bolo dojednané, poslednému majiteľovi zmenky je možné namietat, že dohoda o vyplňovanom práve nebola dodržaná iba za predpokladu, že súčasný majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne, alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nedbanlivosťou. Dôkazné bremeno pri preukázaní zlomyseľného nadobudnutia pritom spočíva na dlžníkovi, ktorý v priebehu konania uvedenú námietku síce vzniesol, ale ju nepreukázal.

Odporca tiež v konaní vzniesol námietku premlčania nároku navrhovateľa, pričom odvolací súd sa stotožnil s právnou argumentáciou súdu prvého stupňa ohľadne nepremlčania nároku. Z uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd dostatočným spôsobom zistil skutkový stav veci, preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd podľa čl. 16 Nariadenia v nadväznosti na čl. 19 Nariadenia a ust. § 224 ods. 1 a § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Navrhovateľ bol v odvolacom konaní úspešný a vo vyjadrení k odvolaniu si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 39,84 Eur bez DPH a 8,04 Eur bez DPH režijný paušál. Pri vyhodnotení, či trovy právneho zastúpenia boli v odvolacom konaní navrhovateľom vynaložené účelne, vychádzal odvolací súd z aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu SR, ktorý v odôvodnení svojich rozhodnutí 6MCdo/5/2013 zo dňa 19.03.2014 a 6MCdo/9/2013 zo dňa 20.06.2014 uviedol, že trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v SR, nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde.

Ako odvolací súd zistil, podania navrhovateľa v prejednávanej veci majú charakter formulárových podaní, ktoré sa v jednotlivých konaniach vedených na súdoch v Slovenskej republike riešia individualizáciou odporcu a výšky uplatňovanej pohľadávky, avšak čo do obsahu vyjadrení ostávajú totožné. Úkony právneho zástupcu tak neobsahujú špecifický individuálny vklad poskytovateľa právnej služby a ostávajú vo forme čisto administratívnej záležitosti. Ako je uvedené aj v cit. rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, v konaniach v ktorých účastník podáva všeobecne formulované (formulárové) vyjadrenia sú súde povinné konštatovať neúčelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenie, a teda ich nepriznanie účastníkovi, ktorý by inak na ich náhradu mal právo, čím nie je účastníkovi odňatá možnosť zvoliť si v konaní právneho zástupcu. Rozhodnutie o neúčelnosti trov konania sa týka posúdenia skutočnosti, či účelom vykonaných úkonov právnej služby bolo nadobudnutie práva na zaplatenie právneho zastúpenia alebo účelom bolo primárne poskytnutie právnej služby zastúpenému účastníkovi, ktorý by bez využitia týchto služieb v konaní nebol úspešný. V prípade tzv. hromadných vecí (konaní v skutkovo a právne totožných právnych sporoch) sa účelným javí poskytnutie právnej služby v tých prípadoch, kedy je vyjadrenie vypracované právnym zástupcom účastníka individualizované, osobitne reaguje na špecifická prebiehajúceho konania a obsahuje nové skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej. V prejednávanej veci malo podanie právneho zástupcu navrhovateľa v odvolacom konaní

charakter všeobecných formulárových vyjadrení, preto ho nie je možné označiť ho za individualizované. Z týchto dôvodov odvolací súd navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie bolo jednohlasne schválené členmi senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné